

SPOLEČNÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

PRACOVNÍ LIST

Antoine de Saint-Exupéry
Malý princ

Výňatek

Umělecký text

Zasmál se, dotkl se provazu a uvedl rumpál do pohybu.

A rumpál skřípal, jak skřípe stará korouhvička, když vítr dlouho spal. ^{pers.}

„Slyšíš,“ řekl malý princ, „probouzíme tuto studnu a ona zpívá...“ ^{pers.}

Nechtěl jsem, aby se namáhal.

„Nech mne,“ řekl jsem mu, „pro tebe je to příliš těžké.“ ^{metafora? m. opozice}

Pomalu jsem vytahoval vědro až k okraji. Postavil jsem je na roubení pěkně do rovnováhy.

V uších mi stále zněl zpěv rumpálu a ve vodě, která se dosud chvěla, jsem viděl chvějící se slunce. ^{metaf. (synechdocha)}

„Toužím po té vodě,“ řekl malý princ, „dej mi, prosím, napít...“ ^{m. opoz.}

A tu jsem pochopil, co hledal.

Zvedl jsem vědro až k jeho rtům. Pil se zavřenýma očima. Bylo to líbezné jako sváteční ^{přirov.}

den. Ale tato voda byla docela něco jiného než obyčejný pokrm. Zrodila se z pochodu pod

hvězdnou oblohou, ze zpěvu rumpálu a z úsilí mých paží. Byla srdci tak milá jako nějaký ^{přirov.}

dárek. Když jsem byl malý chlapec, světlo vánočního stromku a něha úsměvů, to vše

dodávalo vždycky zvláštní zář vánočnímu dárku, který jsem dostával.

„U vás lidé pěstují pět tisíc růží v jedné zahradě,“ řekl malý princ, „a přece tam nenalézají to, co hledají...“ ^{opoz.}

„Nenalézají...“ odpověděl jsem.

„A přesto by mohli najít, co hledají, v jediné růži nebo trošce vody...“ ^{m.}

„Jistě,“ odpověděl jsem.

A malý princ dodal:

„Ale oči jsou slepé. Musíme hledat srdcem.“ ^{oxymoron metafora}

Výňatek

Neumělecký text

"Člověk umírá tolikrát, kolikrát ztrácí svoje nejbližší"

Každou vteřinu, minutu, hodinu se zrodí nový život a starý zanikne. Žijeme úzce spjati se svojí rodinou, ať už je to rodina velká, nebo malá. Každou radost, prohru, vítězství, které život každý den přináší, prožíváme více či méně.

Bohužel se dnes a denně setkáváme s tím, že si někdo na svůj život sáhne. A přitom by stačilo tak málo! Svěřit se, vybrečet se někomu na rameni, postěžovat si, ale hlavně si o všem v klidu popovídat. Opravdu všechno má své řešení. Vskutku nejhorší je, když z našeho života odejde někdo blízký a my víme, že už se nikdy nevrátí.

Život máme ve svých rukou a často záleží jen a jen na nás. A myslím si, že všeobecně platí, že člověk opravdu umírá tolikrát, kolikrát ztrácí svoje nejbližší. Kdyby byl člověk na světě jen sám, bez přátel, vlastně by to ani nebyl člověk, nýbrž chodící troska, v jejímž pohledu nezachytíte po úsměvu ani stopy. <http://www.cesky-jazyk.cz/slohovky> (upraveno)